

Baarle-Nassau
Baarle-Hertog

MEMO

Aan	achtergrond informatie
Van	5.1.2e
Onderwerp	superspoed bestuursdwang
Datum	6 juli 2022
Zaak Green Valley	5.1.2e

Casus:

Er is geconstateerd dat een illegaal gebouwde recreatiewoning wordt bewoond. De bouwkundige staat van de recreatiewoning en daarmee de veiligheid van de bewoner is mogelijk in het geding.

Vraag:

Wanneer mag superspoed bestuursdwang worden toegepast bij de bewoning van een gebouw waarbij de bouwkundige staat en brandveiligheid mogelijk gevaar kunnen opleveren?

Wettelijk kader:

Artikel 5:31 Algemene wet bestuursrecht

1 Een bestuursorgaan dat bevoegd is om een last onder bestuursdwang op te leggen, kan in spoedeisende gevallen besluiten dat bestuursdwang zal worden toegepast zonder voorafgaande last. Artikel 5:24, eerste en derde lid, is op dit besluit van overeenkomstige toepassing.

2 Indien de situatie zo spoedeisend is, dat een besluit niet kan worden afgewacht, kan terstond bestuursdwang worden toegepast, maar wordt zo spoedig mogelijk nadien alsnog een besluit als bedoeld in het eerste lid bekendgemaakt.

Artikel 1a Woningwet

De eigenaar van een bouwwerk, open erf of terrein of degene die uit anderen hoofde bevoegd is tot het daaraan treffen van voorzieningen draagt er zorg voor dat als gevolg van de staat van dat bouwwerk, open erf of terrein geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid ontstaat dan wel voortduurt.

Artikel 1b Woningwet

Tenzij een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk het uitdrukkelijk toestaat, is het verboden een bouwwerk te bouwen, voor zover daarbij niet wordt voldaan aan de op dat bouwen van toepassing zijnde voorschriften, bedoeld in artikel 2, eerste lid, aanhef en onderdeel a, tweede lid, aanhef en onderdeel d, derde en vierde lid.

Bouwbesluit 2012

.....

Artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Het is verboden zonder omgevingsvergunning een project uit te voeren, voor zover dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit: het in gebruik nemen of gebruiken van een bouwwerk in met het oog op de brandveiligheid bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën gevallen.

Jurisprudentie:

Voldoende ernst

ECLI:NL:RVS:2016:3299

Voor spoedeisende bestuursdwang is vereist dat er geen tijd is om de overtreder een begunstigingstermijn te geven. Voor de toepassing van zeer spoedeisende bestuursdwang is vereist dat de situatie zo spoedeisend [is] dat een besluit niet kon worden afgewacht. Daarbij moet het gaan om situaties waarbij vanwege de gevaren voor mens of milieu direct moet worden ingegrepen.

ECLI:NL:RVS:2021:1549

Het college dient aannemelijk te maken dat op de dag van toepassing van (super)spoed bestuursdwang sprake was van een spoedeisende situatie. (R.o. 5.2). Het college heeft nagelaten te beargumenteren waarom de aanwezigheid van chemicaliën een groot gevaar opleveren voor mens en milieu. Ook heeft het college niet laten meewegen dat de overtreder binnen korte termijn zelf een plan van aanpak zou hebben om de chemicaliën te verwijderen. (r.o. 5.3).

ECLI:NL:RVS:2016:1855

College heeft een woning ontruimd middels spoedeisende bestuursdwang. Voorafgaand is de machtiging tot binnentreden afgegeven. In het besluit is vermeld dat de toepassing van spoedeisende bestuursdwang was vereist vanwege het verzamelen van goederen en een acuut brandgevaarlijke situatie. Het brandgevaar werd volgens het besluit mede veroorzaakt door:

- flessen en/of blikjes met licht ontvlambare vloeistoffen in de nabijheid van een gaskachel.
- de gas en elektra aansluitingen waren gewijzigd en/of aangepast waardoor ook onveilige en brandgevaarlijke situaties zijn ontstaan.

Gelet daarop, heeft de leverancier van nutsvoorzieningen besloten deze af te sluiten waardoor het pand onbruikbaar voor bewoning is geworden (r.o. 3.1.).

De situatie was zo spoedeisend was, dat een besluit niet kon worden afgewacht en terstond bestuursdwang moest worden toegepast, omdat:

- de mogelijke gevolgen van een brand zeer groot zouden kunnen zijn
- geen vrije doorgang door de woning mogelijk was en de vluchtroutes waren afgesloten, alsmede voor de bovenburen en voor andere omwonenden.
- het afwenden van het brandgevaar en daarmee het afwenden van de evident gevaarlijke situatie niet te realiseren viel door een minder ingrijpende maatregel dan het ontruimen van het huis en het afsluiten van de elektriciteit.
- Daarbij wordt betrokken het standpunt van het college dat het gelet op eerdere problemen van [appellant] met betrekking tot het verzamelen van goederen in en om zijn woning, niet aannemelijk is dat [appellant] zelf in staat of bij machte zou zijn om zelf per direct de brandgevaarlijke situatie te beëindigen. R.o.3.3).

ECLI:NL:RVS:2018:102

Toezichthouders van de gemeente en de brandweer hebben naar aanleiding van een melding op 4 september 2014 een controle uitgevoerd in het pand. Het college heeft vervolgens in verband met

de brand- en vluchtonveilige situatie in het pand besloten over te gaan tot spoedeisende bestuursdwang. een brandmeldinstallatie en een ontruimingsinstallatie ontbraken. De brandweer heeft **niet** geadviseerd om tot sluiting van het pand over te gaan maar heeft zich beperkt tot de constatering dat het pand op meerdere punten niet voldeed aan de brandveiligheidseisen van het Bouwbesluit 2012. Het algemeen bestuur heeft vervolgens op basis daarvan geoordeeld dat sprake was van een spoedeisende situatie. Er is geen grond voor het oordeel dat het algemeen bestuur niet tot dat oordeel kon komen. R.o. 8.1).

ECLI:NL:RVS:2022:399

De gemeente heeft samen met de brandweer een controle uitgevoerd bij een pand dat werd gebruikt voor de huisvesting voor arbeidsmigranten. Op grond van de bevindingen tijdens de controle heeft het college besloten om terstond bestuursdwang toe te passen door het pand te verzegelen wegens overtreding van de artikelen 6.20, 6.22, 6.23, 6.24 en 6.25 van het Bouwbesluit 2012.

- Pand werd bewoond door 4 migranten voor een periode van 4 weken tot 3 maanden. Er stonden wel 10 tot 12 bedden
- Er waren geen brandmeldinstallatie, een ontruimingsalarminstallatie, vluchtrouteaanduidingen en panieksloten. Dit zou wel moeten conform het handheavingsbeleid.

Met de rechtbank is de Afdeling van oordeel dat het college meer gewicht heeft kunnen toekennen aan de veiligheid van de in het pand aanwezige personen dan aan de belangen van [appellant sub 1] bij de verhuur van het pand.

In het rapport van de brandweer wordt melding gemaakt van meerdere overtredingen van het Bouwbesluit. In de brief van Q-Energy zijn de aan de gas-, water- en elektriciteitsinstallatie geconstateerde gebreken bevestigd en is aangegeven dat de elektrische situatie dermate **onveilig** en brandgevaarlijk is dat deze direct is afgesloten. De situatie in het gehele pand kon door het college dan ook als brandgevaarlijk worden aangemerkt. De aanwezigheid van niet aangesloten brandmelders en verouderde blustoestellen doet voorts niet aan de spoedeisende brandgevaarlijke situatie af.

Termijn

ECLI:NL:RVS:2021:1390

De 'teller' begint pas te lopen op het moment dat het bestuursorgaan op de hoogte raakte van de situatie. Zo was het moment van ontvangst van het bouwkundige rapport voor de Afdeling bepalend voor het beoordelingsmoment. Dat de bouwkundige het pand eerder had bezocht was niet doorslaggevend. Aangezien het bestuursorgaan verder diezelfde dag nog tot actie over ging, was voldoende voortvarend gehandeld.

Conclusie:

Indicatoren zijn:

- Rapport van deskundigen
- Andere mogelijkheden overwegen (afsluiten gasleiding en elektriciteit)
- Welke mogelijkheden zijn er zodat de bewoner de onveilige situatie zelf kan veranderen?
Binnen welk termijn?